

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 26 de setembre del 2018.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY i els Magistrats M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Per escrit de data 10-01-2018 la representació processal de la societat G.S.2, S.L va interposar demanda en reclamació de quantitat pel procediment abreujat contra el Sr. P.L.G, sol·licitant que es dictés sentència condemnant al demandat a satisfer la quantitat de 8.500.-euros juntament amb els interessos legals produïts, o subsidiàriament en cas que el Sr. S.C.P se'n fes càrrec parcialment o totalment, llavors ja no ho hauria de pagar el Sr. P.L.G. Així mateix, reclamava la imposició del pagament de les costes processals a la part defenent, inclosos honoraris d'advocat i de procurador.

En data 24-01-2018 el Sr. P.L.G, part defenent, contestava a la demanda articulant excepció peremptòria de cosa jutjada i subsidiàriament

entenien que havia de triomfar l'excepció peremptòria de manca de legitimació passiva i merèixer l'absolució.

II.- Obert el judici a proves van ser practicats els diferents mitjans probatoris proposats pels litigants.

III.- Les parts van formular escrit de conclusions en què van reproduir les seves pretensions inicials.

IV.- L'Hble. Tribunal Unipersonal va dictar sentència, de data 04-04-2018, amb la següent part decisòria:

“Primer.- que desestima íntegrament la demanda formulada per la societat mercantil espanyola per participacions “GS2, S.L.” contra el Sr. P.L.G, això és en haver prosperat l'excepció de cosa jutjada articulada, imposant a la primera les costes processals causades al segon de conformitat amb el que preveu el darrer Considerant de la present resolució.

Segon.- Contra aquesta Resolució es pot interposar recurs d'apel·lació en el termini de tretze dies, presentant la voluntat d'apel·lar davant la Secció del Batlle que l'ha dictada. Presentada la voluntat d'apel·lar, el Batlle comès de l'afer emplaçarà per Providència a les parts perquè compareguin davant el M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra per a formalitzar el recurs en el termini de quinze dies remetent així mateix a aquest els autes originals.”

V.- La representació processal de la societat G.S.2, S.L va interposar recurs contra la sentència dictada a la instància i, en data de registre 19-06-2018, va articular llur escrit de conclusions, en virtut del qual, i pels arguments continguts demana la revocació de la sentència, tot condemnant al Sr. P.L.G al pagament de 8.275.- euros més els interessos legals de la quantitat de 8.500.- euros a comptar de la data de contesta a la demanda; efectuada la condemna, el Sr. P.L.G no haurà de pagar a l'agent part o la totalitat dels imports reclamats per principal i interessos si el Sr. S.C.P els paga. Altrament

demana la condemna en costes processals i judicials d'ambdues instàncies del Sr. P.L.G, inclosos els honoraris d'advocat i procurador.

La representació processal del Sr. P.L.G, per escrit de contesta a les conclusions de data 09-07-2018, i en consonància amb les consideracions efectuades, s'oposava al recurs, sol·licitant la imposició de les costes processals de segona instància a la part recurrent, inclosos honoraris d'advocat i de procuradora.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY.

FONAMENTS DE DRET

I.- Els motius o greuges en els que es fonamenta el recurs de la part agent són els següents.

En primer terme, manifesta que la sentència considera que concorren les tres identitats de la cosa jutjada, mentre que la recurrent opina el contrari i entén que s'ha produït un enriquiment injust.

Refereix el fets acreditats, al seu criteri, i considera que el Sr. P.L.G era conscient que va rebre 8.500 euros que no li corresponien, ja que mai ha explicat el seu dret a percebre aquesta quantitat. Sustenta que l'estimació de la present demanda evitarà l'enriquiment injust del Sr. P.L.G.

En segon terme, quant a l'excepció de cosa jutjada assenyala que, segons la doctrina de la Sala, ha de concórrer la triple identitat (subjectes, objecte i causa petendi) i en el cas present no es reuneixen. Així, les parts demandades són diverses, el petitum és diferent (acció de reclamació de quantitat front a l'acció d'enriquiment injust) i la causa petendi en el primer

procés es fonamenta en una relació contractual i en el present es justifica en la recepció de 8.500 euros sense que li pertanyessin al receptor.

II.- La sentència d'aquesta Sala, de 27-10-2016, va confirmar la resolució de primera instància, segons la qual s'estimava substancialment la demanda interposada per G.S.2, S.L. envers el Sr. S.C.P i el condemnava a satisfer la suma de 8.500 euros, amb més interessos legals i les costes processals.

Ambdues sentències van entendre provat que al Sr. S.C.P se li van lliurar 10.000 euros per a constituir una societat, sense que consti la causa per la qual es van lliurar pel Sr. S.C.P 8.500 euros a un tercer, el Sr. P.L.G, ja que va admetre que el preu per a constituir la societat eren 10.000 euros i que per les seves gestions els seus honoraris importaven 1.500 euros.

Amb aquestes coordenades, la sentència d'instància ha de ser confirmada, encara que per diferents raons.

Ja hem exposat, en la nostra sentència de (rotlle 450/17) hem sustentat que:

“La cosa jutjada es pot classificar en formal i material. La cosa jutjada formal impedeix, una vegada la resolució judicial esdevé ferma, que les parts interposin nous recursos contra aquesta i, per tant, desenvolupa la seva eficàcia en el mateix procediment.

La cosa jutjada material desplega un doble efecte: negatiu o excloent i material. L'efecte negatiu significa que no es pot plantejar un nou litigi entre les mateixes parts i amb el mateix objecte, per tal d'evitar la reproducció indefinida de la mateixa controvèrsia entre les parts i el dictat de resolucions contradictòries i perquè així ho requereix la seguretat jurídica. Es requereix aquí la concurrència de la triple identitat

L'efecte positiu o prejudicial de la cosa jutjada tracta d'impedir que es produeixin resolucions contradictòries, atès que esdevé necessari partir d'allò resolt en el procediment previ, donat que resulta un antecedent o pressupòsit lògic del que s'ha de resoldre. En aquest efecte no s'exigeix la identitat objectiva, ja que aleshores actuaria l'efecte negatiu o excloent, sinó que cal que el resolt en el procediment anterior sigui un antecedent lògic o un pressupòsit del que es resolt en el procediment ulterior. I tampoc resulta necessària la concurrència d'una idèntica causa de demanar perquè el segon procediment ha de resoldre's partint de l'antecedent o pressupòsit resolt en el primer".

En efecte, hem posat en relleu que la diferència entre la cosa jutjada en sentit negatiu i la positiva o prejudicial és que la primera precisa de la concurrència de la triple identitat, mentre que en la segona existeix una resolució judicial prèvia que actua com a pressupòsit lògic per a la resolució del cas que s'analitza i amb la finalitat d'evitar el dictat de resolucions contradictòries, en la que no cal la presència de la triple identitat.

Les consideracions anteriors justifiquen la desestimació del recurs però per una fonamentació diversa a l'establerta pel tribunal d'instància.

La sentència d'aquesta Sala va confirmar la decisió d'instància de condemnar al Sr. S.C.P a restituir a la mercantil agent la suma de 8.500 euros de la provisió de 10.000 euros perquè només es justificava la percepció de 1.500 euros per les gestions realitzades per la constitució d'una societat.

Aquesta decisió ferma va fixar un pressupòsit per la resolució del present procediment: el deutor dels 8.500 euros és el Sr. S.C.P i no el Sr. P.L.G. Aleshores, la interposició d'una demanda en la que es reclama la mateixa quantitat a la que ja ha estat condemnat el Sr. S.C.P, i que es troba en fase d'execució de sentència, envers el Sr. P.L.G no pot ignorar aquest pressupòsit anterior i pretendre obtenir la condemna de dues persones, de les que no apareix, en contra d'allò sustentat a instància, un vincle de solidaritat passiva, sí que podria generar un enriquiment injust, en aquest cas de l'agent.

S'ha de fer notar, per tant, que no es pot compartir l'asseveració de la resolució d'instància que existeix solidaritat entre els defenents. Primer, perquè aquesta afirmació esdevé contradictòria amb l'apreciació de la cosa jutjada, ja que el ius variandi reconegut al creditor envers els deutors solidaris, li permet dirigir la demanda contra cadascun d'ells pel tot, amb la subsegüent anivellament patrimonial en via de retorn. I, segon que l'exercici de la mateixa acció amb iguals fonaments i títol no implica necessàriament la solidaritat (vgr. accions contra cohereus o contra deutors mancomunats), atès que el vincle solidari no es presumeix i s'ha de provar. Per això no podem compartir l'afirmació d'instància, segons la qual: "en quant a la identitat dels elements personals de la relació processal, encara que no siguin físicament les mateixes les que litiguen en els plets, quan la que litiga en el segon exerceix la mateixa acció, invoca iguals fonaments i es subjecta en els mateixos títols que en el primer, això implica la solidaritat jurídica entre els demandants (sic)".

En definitiva, la resolució d'instància encerta quan aprecia l'excepció de cosa jutjada material, però erra a l'exigir la triple identitat de subjectes, objecte i causa petendi, tota vegada que, com ja s'ha exposat, en aquest cas ens trobem front a una hipòtesi de cosa jutjada material positiva o prejudicial.

III.- La desestimació del recurs i la confirmació de la sentència recorreguda per l'apreciació de l'excepció de cosa jutjada, encara que, en part, per fonaments diversos, justifica la imposició a la recurrent de les costes de l'alçada i el manteniment de les de primera instància (arg. Codi 7,51,5).

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMEM el recurs interposat per la representació processal de la mercantil G.S.2, S.L. contra la sentència, de data 4-04-2018, i confirmem llur part decisòria, amb imposició a la recurrent de les costes d'aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. Presidenta de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.